

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2021 r.

24.06.2021 r.

Spadek liczby przekroczeń granicy Polski w I kwartale 2021 r. w porównaniu z I kwartałem 2020 r.

W I kwartale 2021 r. odnotowano spadek ruchu granicznego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku – cudzoziemców o 42,3%, Polaków o 34,7%.

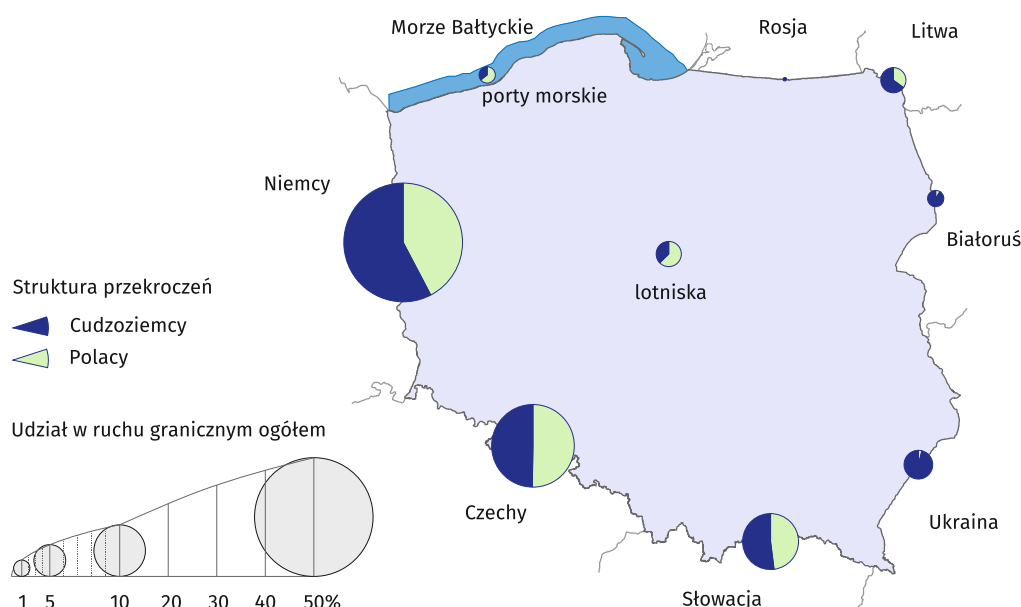
Wartości towarów i usług zakupionych w tym okresie przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były mniejsze niż w I kwartale 2020 r. odpowiednio o 54,1% i 48,8%.

Ruch graniczny

Liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 35,3 mln, z tego 20,0 mln dotyczyło cudzoziemców i 15,3 mln Polaków. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 56,6%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 43,4%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był mniejszy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 22,8 mln. W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była również mniejsza o 13,0% (cudzoziemców o 8,6%, a Polaków o 18,1%).

W I kwartale 2021 r. 90,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE); 5,8% zewnętrznej granicy lądowej UE; 2,8% granicy na lotniskach i 0,9% morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w I kwartale 2021 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej, największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (52,3%), następnie z Czechami (25,6%), Słowacją (12,7%), Ukrainą (4,6%), Litwą (3,4%), Białorusią (1,3%) i Rosją (0,1%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (93,5%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (87,8%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (75,8%).

Liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków, była mniejsza zarówno w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, jak i z IV kwartałem 2020 r.

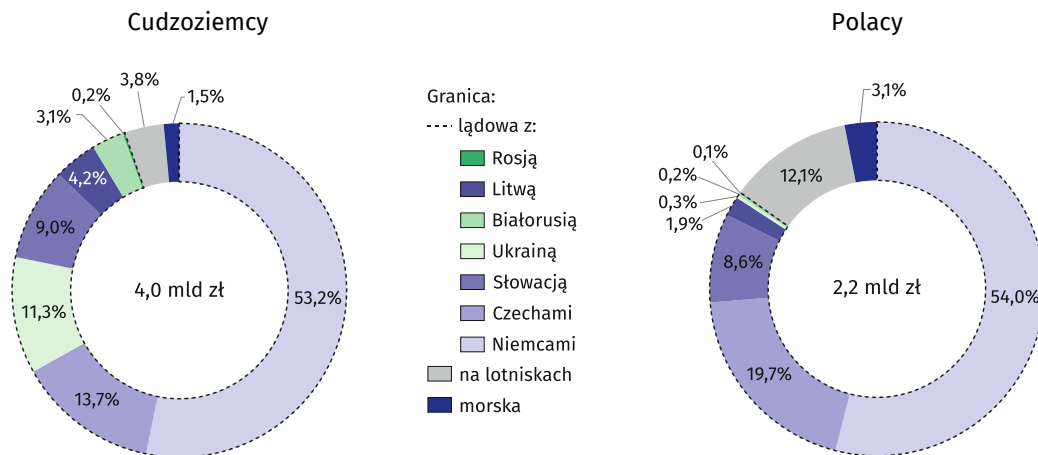
W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

W I kwartale 2021 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie 4,0 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski w tym okresie wyniosły 2,2 mld zł. Było to odpowiednio o 54,1% i 48,8% mniej niż przed rokiem. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również mniejsze, odpowiednio o 12,7% i o 21,5%.

Wartość zakupionych, zarówno przez cudzoziemców w Polsce, jak i przez Polaków za granicą towarów i usług, była mniejsza niż w I kwartale 2020 roku

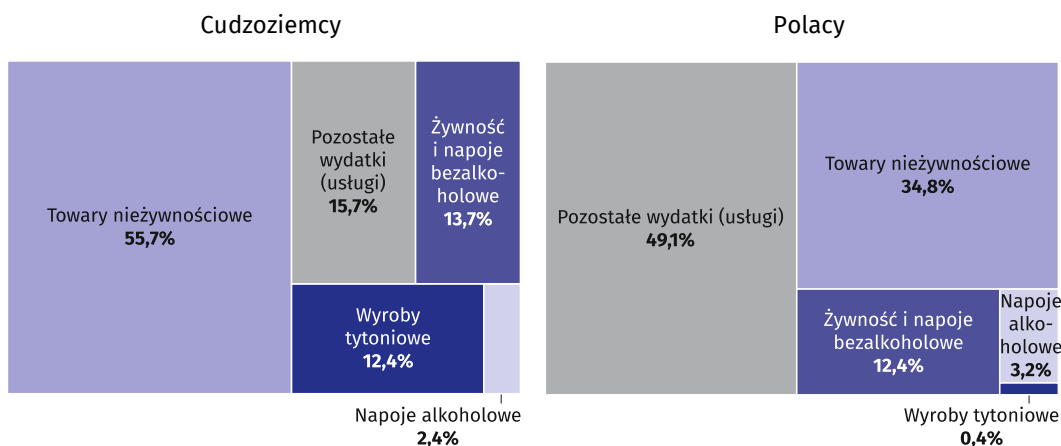
Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2021 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w I kwartale 2021 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (56,2%), następnie Czechami (14,5%), z Ukrainą (11,9%), Słowacją (9,5%), Litwą (4,5%), Białorusią (3,3%) i Rosją (0,2%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (63,6%), następnie z Czechami (23,2%), Słowacją (10,2%), Litwą (2,3%), Ukrainą (0,4%), Białorusią (0,2%) oraz Rosją (0,1%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w I kwartale 2021 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 81,7% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,3%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 4,9%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość – 61,1% wydatkowanych za granicą środków przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczali 15,4%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 9,7%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w I kwartale 2021 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczali na towary nieżywnościowe – 52,8%. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 15,1% oraz

żywność i napoje bezalkoholowe – 13,9%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 43,5%, towary nieżywnościowe stanowiły 38,8%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 13,7% swoich wydatków.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I kwartale 2021 roku

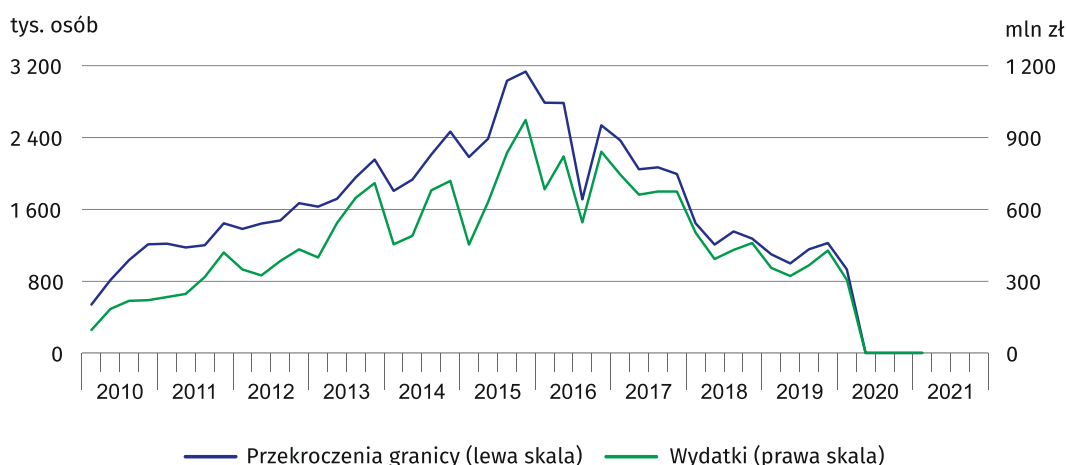
Granica	Ruch graniczny ¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	tys. osób	I kw. 2020 =100	tys. osób	I kw. 2020 =100	mln zł	I kw. 2020 =100	mln zł	I kw. 2020 =100	zł	I kw. 2020 =100	zł	I kw. 2020 =100
OGÓŁEM	19988,2	57,7	15301,9	65,3	4021,4	45,9	2229,8	51,2	410	81,4	284	78,7
lądowa	19499,5	62,3	14466,2	74,5	3808,6	50,9	1891,0	73,6	398	83,3	254	99,3
zewnątrzna UE	1932,8	33,7	105,3	15,8	584,6	27,8	12,4	14,4	711	94,8	233	91,2
z: Rosją	33,1	7,8	4,6	2,2	7,7	7,1	1,0	2,9	493	96,2	440	131,9
Białorusią	406,2	27,7	38,9	19,5	124,0	24,5	4,0	21,0	583	87,5	213	111,2
Ukrainą	1493,5	38,8	61,8	24,1	452,8	30,4	7,4	23,0	763	93,9	229	95,0
wewnętrzna UE	17566,7	68,7	14360,9	76,5	3224,0	60,0	1878,6	75,6	369	88,1	254	99,3
z: Litwą	755,8	64,2	408,0	74,8	170,6	63,7	43,2	66,5	456	94,5	207	90,6
Słowacją	2236,6	70,4	2064,9	74,7	363,3	61,5	192,5	60,7	331	87,4	190	81,0
Czechami	4316,8	61,4	4363,7	71,1	550,8	55,8	439,4	75,0	263	93,5	197	107,0
Niemcami	10257,4	72,3	7524,2	80,8	2139,3	60,6	1203,5	79,4	414	84,5	305	98,6
morska	113,1	95,7	204,7	97,8	59,4	91,6	68,3	70,1	953	94,7	746	72,3
na lotniskach	375,6	11,7	631,1	16,7	153,5	12,6	270,5	16,0	878	121,3	903	102,0

¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

W I kwartale 2021 r. odnotowano 1 przekroczenie przez cudzoziemca w ramach małego ruchu granicznego (MRG) z Ukrainą, wobec 930 tys. przekroczeń granicy Polski w analogicznym okresie poprzedniego roku.

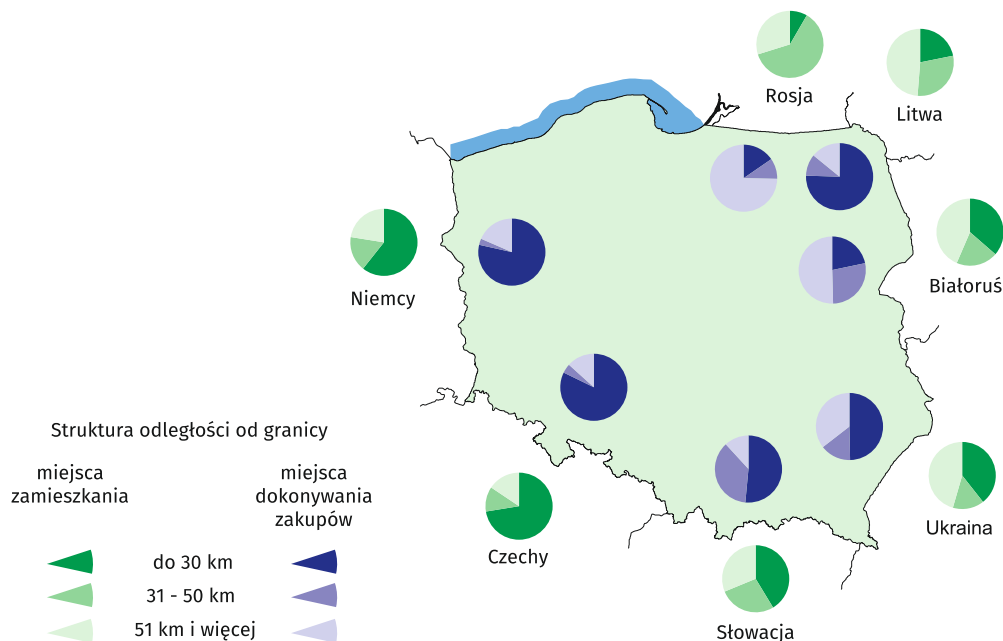
Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w I kwartale 2021 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 75,1% cudzoziemców i 70,4% Polaków, przy czym 57,6% cudzoziemców i 57,9% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

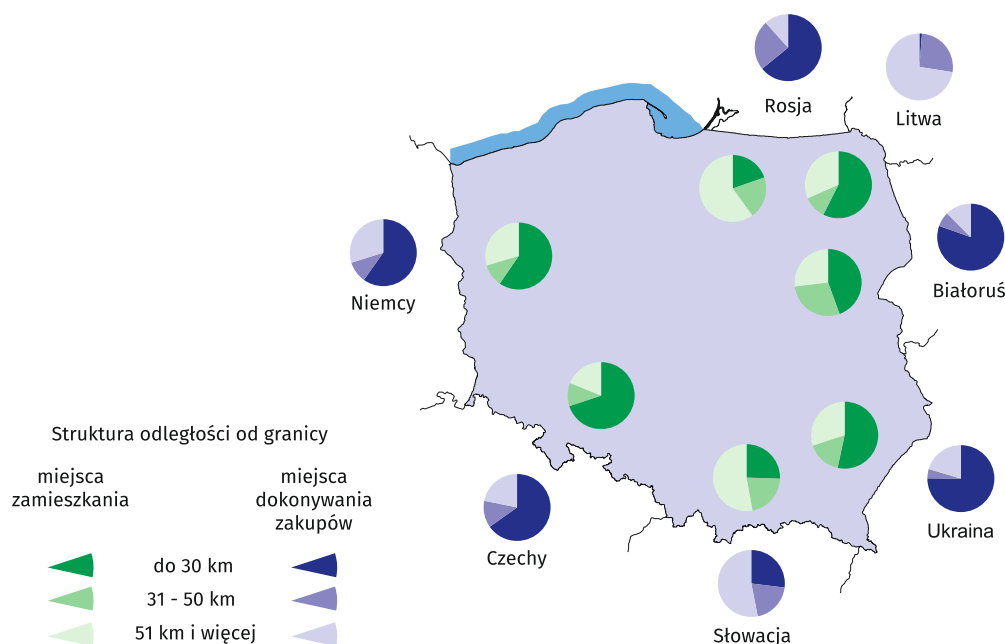
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w I kwartale 2021 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 55,3% cudzoziemców oraz 69,8% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 76,9% i 70,4%.

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w I kwartale 2021 roku

Większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 59,8% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 83,7%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 82,7% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej 65,7%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Rozwoju, Pracy i Technologii. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej również w I kwartale 2021 r., z uwagi na stan pandemii, nie było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano z wykorzystaniem innych źródeł danych m.in. administracyjnych i pozaadministracyjnych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Z uwagi na stan pandemii badanie w gospodarstwach domowych od II kwartału 2020 r., prowadzone jest przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435) z późn. zm., od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskazniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel.: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel.: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami

Tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)